

ocr VCRr CRc

Amb 62 anys, Núria Castell ha guanyat molts premis per la seva trajectòria i pel seu treball orientat a generar més presència femenina en el camp de la tecnologia

La primera entre encara molt poques

AECA Í NSLQA ESM
El AXiol E

Un munt de caixes plenes de documents de 40 anys de trajectòria. I una carta del 1989 del director del departament de Llenguatges i Sistemes Informàtics de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). “Ara les comunicacions les farem per correu electrònic”.

Vuit anys abans (1981) de rebre aquella carta, Núria Castell es va llicenciar en Informàtica a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i va ser una de les 13 úniques dones d'entre els 400 graduats d'aquell any.

En aquells moments no hi havia internet i la UAB no tenia ordinadors. “Era realment la prehistòria de la informàtica”, recorda. El 1989 va acabar a la UPC el seu doctorat en la mateixa disciplina.

Abans de ser doctora va ser cangur, pastissera i venedora

porta a porta fins a aconseguir la seva primera feina relacionada amb la computació en un centre de càlcul. Era l'única dona d'entre una vintena de treballadors. En aquella feina tindria el que va ser el seu primer contacte amb la tecnologia: una màquina perforadora.

Núria Castell va ser guardonada amb el premi Salvà i Campillo a la Personalitat Destacada de les TIC

Malgrat la revolució digital, el seu telèfon mòbil data del 2012 i assegura que des del 2003 treballa amb el mateix portàtil que li van lliurar per a un projecte. “Just ara m'he comprat el meu primer ordinador personal”.

Els seus pares, oriünds de la Val d'Aran, i que van veure créixer la

seva filla amb la il·lusió de ser ballarina, explicaven als seus amics que la seva filla estudiava “això de les IBM”. Era l'única manera de comprendre una disciplina, en aquells moments, tan exòtica.

El 1982 va debutar com a professora del departament de Ciències de la Computació de la Facultat d'Informàtica (FIB) de la UPC. En un entorn on la majoria del discurs sobre tecnologia està dominat pels homes, Castell anava a classes amb una bata blanca “per marcar la diferència. Si no, es pensaven que era algú que venia a fer una quintada”.

Malgrat que les dones representen més d'un 50% de la població, a Espanya només un 13% d'estudiants TIC són dones, segons l'oficina estadística de la Unió Europea, Eurostat. Una xifra que ha tingut alts i baixos les últimes dècades. Per Castell, el problema és de fons. “Hi ha misatges que fan que la dona no vulgui entrar en aquest entorn”.

Ella ha viscut en la pròpia pell la bretxa de gènere en l'àmbit informàtic, de manera que ha dedicat el seu esforç a fer accions per reduir-la, i això l'ha convertit en una enorme icona de lluita.

Aquesta doctora, nascuda el 1958 a l'Hospitalet de Llobregat, confessa que va estudiar informàtica de “casualitat”. La seva germana gran li havia portat el catàleg de titulacions de la UAB, on hi havia “una cosa que era Informàtica”. Amant de les matemàtiques, va pensar en l'oportunitat de poder-les aplicar.

La seva tasca ha estat recentment reconeguda amb el premi Salvà i Campillo a la Personalitat Destacada en la Nit de les Tele-

Q

QUI

NÚRIA CASTELL

Es va llicenciar en Informàtica quan gairebé cap dona no ho feia a Espanya, cosa que l'ha convertida en una gran referent

comunicacions i la Informàtica.

El febrer del 2020 es va jubilar, i va topar amb un munt de caixes al seu despatx de la FIB que li recorden que va ser la primera dona que hi va ocupar un càrrec de gestió. També que el 2004 va ser la primera vicedegana de Relacions Internacionals i que del 2010 al 2017 va ser degana de la FIB. A més a més, ha dirigit nombrosos projectes d'investigació, docents i de gènere.

Apassionada per la investigació, la intel·ligència artificial i el processament automàtic del llenguatge humà, per a ella retirar-se no és igual a quedar-se “de braços plegats”.

Malgrat que ara moltes de les seves hores les dedica a la jardineria, considera que encara té molt a aportar. Per això, participa i impulsa accions orientades a promoure una presència femenina més important en el seu àmbit.

El degà de la FIB, Josep Fernández, ho té clar. Ella és “molt activa”, i la seva precipitada jubilació no serà raó, encara, per acomiadar-la del món TIC.

Dues gavines daurades pegen d'un collaret i fan joc amb el seu vestit de flors. Dues titulacions en tecnologia no converteixen algú en “supertecnològica”. Dos col·legues que s'alegren quan la veuen permeten constatar el respecte que infon en els seus iguals. Dos fills per criar la van portar a treballar a les nits. Dues qualitats, esforç i treball, demostren que ser dona no ha de ser obstacle.

Una pila de caixes buiden el despatx de qui ha demostrat que la informàtica sí que és per a dones.●